

آموزش مجازی چیست؟

طرح آموزش مجازی بعد از آموزش های راه دور و استفاده روزافزون از سیستم های نرم افزاری و به ویژه اینترنت پا به عرصه سیستم های آموزشی کشورهای جهان گذاشت و امروزه در اکثر مناطق جهان من جمله کشور خودمان ایران در حد بسیار بالایی مورد استفاده قرار می گیرد.

تاریخچه ای کوتاه در مورد آموزش مجازی:

بعد از گذر از آموزش های راه دور که به صورت ارسال آموزش ها درب منزل دانش آموزان به صورت هفتگی یا ماهیانه صورت می گرفت و همه گیر شدن استفاده از اینترنت آموزش های مجازی نیز شروع به کار کردند.

کلمه آموزش مجازی یا **vitrual learning** و یا به عبارت دیگر آموزش الکترونیکی **elearning** خیلی زود در سایت های مختلف جا افتاد و افراد زیادی از این سیستم برای انتقال دانش خود استفاده کردند. این آموزش ها در ابتدا به صورت سایت های ساده **html** ساخته می شد و در اختیار کاربران قرار می گرفت، ولی رفته رفته وبلاگ های شخصی امکان ساخت فضای رایگان را در اختیار عموم قرار دادند و افراد زیادی با استفاده از این وبلاگ ها آموزش های خود را ساخته و در اختیار دیگران قرار می دادند.

در همین زمان آموزش هایی با استفاده از نرم افزارهای مجموعه آفیس مانند ورد و پاورپوینت نیز توسط اساتید ساخته می شد و در اختیار کاربران بر روی سایت قرار می گرفت.

کم کم با بهتر شدن سرعت انتقال اطلاعات صوت و تصویر نیز به آموزش ها افزوده شد و سایت های آموزشی با مکمل هایی چون متن و صدا وارد عرصه آموزش مجازی شدند. این آموزش ها نسبت به قبل کامل تر و جامع تر بودند و به کاربران امکان استفاده از آموزش بصری را می دادند. از آن جایی که ۷۵ درصد آموزش از روش بصری امکان پذیر است این روش بهتر از روش قبلی بود و به خوبی در میان سایت های آموزشی جا افتاد.

بعد از این مرحله قسمت هایی کوتاه به صورت انیمیشنی با نرم افزارهای مختلف مانند فلش نیز به آموزش ها افزوده شد و یا عکس هایی که حالت متحرک داشتند. این انیمیشن ها کوتاه و کاملا ساده بودند اما برای انتقال مباحث آموزشی بسیار مفید تر از تو سیستم قبلی عمل می کردند.

در کنار پیشرفت های بصری، بحث تعامل یا انتراکتیویتی نیز کم کم در آموزش ها گنجانده شد و به دانش آموزان کمک می کرد که بتوانند با آموزش ها تعامل برقرار کنند، البته تا این زمان میزان این تعامل ها در حد جواب دادن به سوالات چند گزینه ای بر روی سایت ها بود.

با پیشرفت تکنولوژی بحث به سمت ساخت دروس مجازی به صورت کاملا انیمیشنی (فلشی) تغییر مسیر داد، این آموزش ها به خوبی می توانستند حرکت های انیمیشنی را ایجاد کردند، این آموزش ها طی سال های اخیر در کشور ما نیز به کرات مورد استفاده قرار گرفته اند و برای دروس تنوری بهترین وسیله آموزشی می باشند.

اما برخی دروس همچنان برای آموزش دادن نیاز به پیشرفت بیشتری داشتند، دروس فلش فول انتراکتیو یا کاملا تعاملی بعد از این زمان پا به عرصه آموزش مجازی گذاشته و کاملا بحث آموزش مجازی را دگرگون کردند.

این آموزش ها در واقع محیط های نرم افزاری و سخت افزاری را شبیه سازی می کنند و کاربر را وادار می کنند تا با آموزش تعامل داشته باشند.

آینده آموزش ها نیز به سمت آموزش های سه بعدی و کاملا شبیه سازی شده پیش خواهند رفت.

سبک های آموزش های مجازی موجود:

۱- آموزش به صورت صفحات وبی:

این نوع آموزش کاملاً کم هزینه بوده و برای ساخت آن نیاز به دانش فنی خیلی بالایی نیست اما زمان تولید این گونه آموزش ها معمولاً زیاد بوده و حجم اطلاعاتی را که به دانش آموزان انتقال می دهند بسیار کم هستند.

۲- آموزش به صورت فایل های فلش ساده:

این گونه آموزش ها در واقع متن ها و عکس ها را به صورت انیمیشنی و متحرک همراه با صدا به کاربر ارائه می دهند و امکانات بسیار زیادی را در اختیار کاربر قرار می دهند، تولید آن ها هزینه ای متوسط دارد و برای ساخت دروس تئوری بهترین گزینه محسوب می شوند.

۳- آموزش به صورت فایل های فلش تعاملی:

این سری از آموزش ها به صورت فایل های متحرک بوده و در خلال درس کاربر را وادار به تعامل می کند، در واقع بحث های آموزشی ضمن درس از کاربران پرسیده شده و منتظر پاسخ او می شوند. به این ترتیب آموزش ها با تمرین همزمان همراه بوده و گزینه مناسبی برای شبیه سازی محیط های نرم افزاری و سخت افزاری می باشند.

مزایای آموزش مجازی:

۱- امکان دسترسی دانش آموزان در هر زمان و هر مکان

۲- هزینه پایین نسبت به دانشگاه های واقعی

۳- امکان ساخت دروس توسط اساتید در هر زمان و هر مکان

۴- امکان حضور در کلاس های آنلاین

۵- امکان برقراری ارتباط با استاد و دیگر دانش آموزان

۶- امکان استفاده از کلاس های به تعداد نامحدود

معایب آموزش مجازی:

۱- عدم حضور فیزیکی در کلاس و ارتباط مستقیم

۲- سرعت پایین ارتباط اینترنتی در برخی اوقات

۳- عدم دسترسی عموم به سیستم های رایانه ای و اینترنت در حال حاضر

موارد گفته شده در بالا در واقع توضیحات مربوط به محتوای آموزش مجازی بود، در مورد بخش های دیگر آموزش مجازی نیز در ادامه صحبت خواهیم کرد.

دانشگاه مجازی:

بر خلاف دانشگاه های واقعی دانشگاه های مجازی محل فیزیکی ندارند و دانشجویان می بایست از طریق وب سایت به این دانشگاه ها مراجعه نموده و دروس را به صورت آنلاین مطالعه نمایند.

این ویژگی باعث شده تا به راحتی و با هزینه بسیار پایین بتوان دانشگاه های مجازی را ایجاد نمود.

استاد مجازی

در این گونه سیستم ها استاد به صورت فیزیکی حضور نداشته و در واقع دو نوع استاد داریم که هر دو مجازی هستند. دسته اول اساتیدی هستند که در نوشتن متون آموزشی برنامه سازان دانشگاه های مجازی را یاری می دهند و گروه دوم اساتیدی هستند که به عنوان استاد راهنمای هر درس انتخاب شده و در واقع در اکثر مواقع به صورت آنلاین پاسخ گوی کاربران و دانش آموزان هستند. همچنین این گروه از اساتید در مدت زمان برگزاری دوره به سوالاتی که در انجمن ها مطرح می شود پاسخ گو هستند.

کلاس مجازی

کلاس مجازی که به تازگی در بسیار از دانشگاه های آنلاین و مجازی برگزار می شود در واقع یک فضای مجازی است که در آن در ساعات های خاص استاد راهنما و کلیه دانش آموزان حضور داشته و با هم تبادل نظر و اطلاعات می کنند، می توانند تصویر یک دیگر را دیده، هر یک با دیگری و یا با کل جمع صحبت کنند. این ویژگی به دانش آموزان کمک می کند تا بتوانند با سرعت بیشتر و بدون نیاز به جابجایی با کلیه دانش آموزان مجازی دیگر در ارتباط باشند.

امکان ارسال عکس، چت تکی و گروهی، امکان برقراری تماس صوتی و تصویری آنلاین و... از امکانات فوق العاده این سیستم بوده و در واقع کلیه امکانات حقیقی را به صورت مجازی در اختیار دانش آموزان قرار می دهد.

در ضمن با استفاده از این سیستم اساتید می توانند محیط کار خود را برای کلیه کاربران به نمایش گذاشته و یا اینکه عکس و متن خاصی را برای کلیه دانش آموزان ارسال نمایند.

دانشجو مجازی

همانطور که در مورد بقیه موارد دانشگاه مجازی تعریف خاصی وجود دارد، دانشجوی مجازی نیست به فردی گفته می شود که بدون حضور فیزیکی در کلاس های درس تحصیل می کند، این فرد بایستی اطلاعات اولیه کار با سیستم های کامپیوتری و همچنین آشنایی متوسط با اینترنت و سایت های اینترنتی داشته باشد، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای این گونه دانش آموزان معمولاً به راحتی در دسترس بوده و نیاز به هزینه زیادی ندارد.

آزمون های مجازی

بعد از ارائه دروس مختلف و برای اینکه بتوان کاربران را سنجش نمود از آزمون های آنلاین و اصطلاحاً مجازی استفاده می شود به این ترتیب که دانش آموزان در ساعت معین و مدت زمان معین در یک آزمون شرکت کرده و کلیه مباحثی را که در دانشگاه های مجازی مطالعه کردند را در این روز امتحان خواهند داد.